

พัฒนาพนักงานใหม่... ตามแนวทาง Monozukuri

ฉัฐ บุญประกอบ

ผู้เชี่ยวชาญอุตสาหกรรมอาวุโส อ.ส.ท.

การ พัฒนาพนักงานใหม่ ในที่นี้เป็นกลุ่มระดับปฏิบัติการ สำหรับผู้มีประสบการณ์การทำงานที่มีอายุงานไม่เกิน 3 ปี มีการพัฒนาอย่างไร จะขอยกประเด็น เกี่ยวกับ 1. การสื่อสาร และ 2. การสร้างสำนึกของความเป็นมืออาชีพ มาเสนอให้เห็น โดยนำเนื้อหาจากหนังสือ “การพัฒนาศักยภาพในโรงงานแบบ Monozukuri” เขียนโดย Toshimichi Hata แปลโดย ดร.บัณฑิต โรจน์อารยานนท์

การพัฒนาศักยภาพ ในแบบ Monozukuri จะเน้นใน 3 มิติของการพัฒนา คือ

➢ ทางด้านทักษะ ซึ่งหมายถึง การปฏิบัติงาน หรือความสามารถทางเทคนิค

➢ ร่างกาย คือ บทบาทหน้าที่

➢ และหัวใจ คือ ความตระหนัก

มาดูในประเด็นเกี่ยวกับ 1. **ทางด้าน การสื่อสาร** ซึ่งจะขกกล่าวถึง 2 เรื่อง คือ การสอนงานกับการรับคำสั่ง และรายงานผล

1.1 **การสอนงาน** นั้นเป็นมิติทางด้านทักษะหรือการปฏิบัติงาน ซึ่งมีด้วยกันอยู่ 5 ขั้นตอน

ขั้นที่ 1 อธิบายถึงวัตถุประสงค์ และที่มา...เพื่อให้เกิดการยอมรับ

ขั้นที่ 2 ปฏิบัติให้ดูเป็นตัวอย่าง...เพื่อให้เข้าใจ

ขั้นที่ 3 ให้ลองปฏิบัติเอง...เพื่อให้มีประสบการณ์จริง

ขั้นที่ 4 ให้ปฏิบัติเองตามลำพัง...เพื่อให้พึ่งตนเองได้

ขั้นที่ 5 หมั่นไปดูแลยืนยันความถูกต้อง...เพื่อให้รู้สึกภูมิใจมั่นใจ

การสอนงานเป็นหน้าที่ของรุ่นพี่ที่มีประสบการณ์มากกว่า 3 ปี หรือหัวหน้างาน จะต้องสอนรุ่นน้อง ในขั้นแรกนั้น จะมีการอธิบายถึงวัตถุประสงค์ และที่มาของงานอย่างละเอียด ถ้าผู้สอนรับรู้ เข้าใจถึงที่มา และวัตถุประสงค์ของการทำงานอย่างนั้นเป็นอย่างดีแล้ว ย่อมมีความตั้งใจมากขึ้น

ฉะนั้นบางครั้งที่พนักงานยังทำงานได้ไม่ดี ไม่ใช่เป็นเพราะไม่ตั้งใจในการทำงาน แต่ยังขาดความเข้าใจของวัตถุประสงค์ของงาน

อย่างชัดเจน

ขั้นที่ 2 รุ่นพี่หรือหัวหน้างานจะต้องลงมือปฏิบัติเห็นเป็นตัวอย่าง ต้องสอนพร้อมกับคู่มือปฏิบัติงาน ที่ใช้ประกอบการสอน และอธิบายด้วยว่า “ตอนนี้กำลังทำถึงขั้นตอนนี้” แล้วลงมือปฏิบัติให้เห็น

ขั้นที่ 3 การให้พนักงานใหม่ลงมือปฏิบัติด้วยตัวเอง ถึงแม้ว่ายังทำไม่ได้ก็ตามเป้าหมาย ผู้สอนต้องอดทนในการสอนงาน การดูว่ากล่าว มักจะส่งผลในทางลบ พนักงานจะไม่มีกำลังใจ มีความประหม่าขาดแรงบันดาลใจที่จะเรียนรู้ ดังนั้นผู้สอนต้องอธิบายจุดที่สำคัญของการปฏิบัติงานนั้น แล้วลงมือปฏิบัติใหม่ เมื่อทำได้ดีแล้ว กล่าวคำชมเชยเป็นระยะๆ

ขั้นที่ 4 ให้ลงมือปฏิบัติตั้งแต่ขั้นต้นด้วยตนเอง โดยผู้สอนยื่นสังเกตอยู่ข้างๆ ถ้าพบจุดที่เป็นปัญหาทำให้คำแนะนำ เมื่อเห็นว่า ปฏิบัติในจุดนั้นได้ก็ปล่อยให้เขาปฏิบัติโดยลำพัง

ขั้นที่ 5 การเดินมาดูเป็นระยะๆ แล้วถามคำถามประเด็นสำคัญของงานนั้นๆ เพื่อตรวจสอบความเข้าใจว่าถึงระดับไหนแล้ว

1.2 **การรับคำสั่ง และการรายงานผล** การรับคำสั่ง และการรายงานผล จะเป็นมิติทางด้านร่างกาย คือ บทบาทหน้าที่

การรับคำสั่ง จากรุ่นพี่หรือหัวหน้างาน เมื่อพนักงานใหม่ถูกเรียกตัวไปจะมีขั้นตอนดังนี้

“ฟังเนื้อหาให้ดี ➢ ทบทวนความเข้าใจ/ถามคำถาม ➢ เข้าใจครบถ้วน ➢ นำไปปฏิบัติ”

เมื่อถูกเรียก

➢ ต้องขานรับ “ครับ/ผม” อย่างชัดเจน และเดินไปยังตำแหน่งที่หัวหน้า หรือรุ่นพี่อยู่

➢ ต้องนำสมุดจดบันทึก และปากกาไปด้วยเสมอ

ฟังเนื้อหาให้ดี

➢ อย่าขัดจังหวะการพูดต้องตั้งใจฟังจนจบ

➢ จดบันทึกประเด็นที่สำคัญทั้งหมด (ใช้หลัก 5W2H)

ทบทวนความเข้าใจ/ถามคำถาม

➢ ให้ยืนยันในประเด็นที่สำคัญ ความต้องการ

➢ ถ้ามีจุดที่ไม่ชัดเจนหรือมีข้อสงสัยให้ถามเพื่อความกระจ่างชัด

เข้าใจครบถ้วน

☞ เมื่อเข้าใจดีแล้วพูดว่า"เข้าใจแล้วครับ"

☞ โค้งทำความเคารพแล้วกลับไปทำงานของตน

การรายงานผล จากผู้ปฏิบัติงานเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ จำเป็น ทำให้หัวหน้างานสามารถประเมินสถานการณ์ของการทำงาน ได้อย่างดี

การรายงานผล แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

☞ การรายงานผลเสร็จสิ้น เป็นการรายงานผล หลังจากทำงานตามคำสั่งเสร็จเรียบร้อยแล้ว

☞ การรายงานความคืบหน้า คือการรายงานเป็นระยะๆ ที่ในการทำงานนั้นต้องใช้เวลามาก

☞ การรายงานเร่งด่วน เป็นการรายงานเรื่องที่ไม่คาดคิด หรือมีอุปสรรคเกิดขึ้น

สรุปประเด็นสำคัญของการรายงานผล

☞ ต้องรายงานต่อผู้ออกคำสั่ง

☞ ใช้คำพูด เข้าใจง่าย กระชับ ชัดเจน ให้รายงานตามลำดับ ดังนี้ ผลที่เกิดขึ้น > เหตุผล > ความเป็นมา > ความเห็น

☞ พูดถึงสิ่งที่เกิดขึ้นจริง กับสิ่งที่เป็นการคิดหรือคาดคะเน แยกกันออกให้ชัดเจน

☞ สิ่งที่เป็นเหตุร้ายหรือเรื่องในทางลบต้องงานต้องรายงาน ด้วยความรวดเร็ว

☞ ความเตรียมตัวตอบคำถามสำหรับคำถามที่จะได้รับ

☞ ถ้างานที่ต้องใช้เวลามาก ต้องรายงานความคืบหน้าเป็นระยะ

2. การสร้างสำนึกความเป็นมืออาชีพ แบ่งออกเป็น 3 หัวข้อ คือ

☞ การให้ทำงานตามคำสั่งเพียงลำพัง เป็นการพัฒนาในมิติทักษะ

☞ การบำรุงรักษาเครื่องจักร และคุณภาพ เป็นการพัฒนาในมิติร่างกาย

☞ ความรับผิดชอบในฐานะพนักงาน เป็นการพัฒนาในมิติหัวใจ

2.1 การให้ทำงานตามคำสั่งเพียงลำพัง รุ่นพี่ หรือหัวหน้างาน จะมอบหมายงานให้ทำ ที่มีรูปแบบการทำงานที่แน่นอนตายตัว แล้วให้พนักงานทำตามคำสั่งนั้นด้วยตัวเอง โดยมีขั้นตอน

ก่อนเริ่มการปฏิบัติงาน

☞ ให้พนักงานอธิบายจุดสำคัญ และจุดที่ต้องระวังในการปฏิบัติงาน โดยใช้คู่มือประกอบการทำงานอธิบาย

☞ ให้บทวนเนื้อหา และประเด็นต่างๆ เกี่ยวกับมาตรการความปลอดภัยในการทำงาน

☞ ให้ซักถาม

ระหว่างการปฏิบัติงาน

☞ รุ่นพี่หรือหัวหน้างานที่เป็นผู้สอน จะต้องเดินตรวจตราดูการทำงานว่าราบรื่นหรือไม่ และรักษาวินัยโดยคำนึงถึงความ

ปลอดภัยอย่างเคร่งครัดหรือเปล่า

เมื่อเสร็จสิ้นการปฏิบัติงาน

☞ พนักงานต้องทำรายงานการปฏิบัติงานประจำวัน

☞ กำชับให้มีบันทึกข้อสังเกตจากการปฏิบัติงานไว้ในรายงานประจำวันเสมอ

2.2 การบำรุงรักษาเครื่องจักร และคุณภาพ หัวหน้างานหรือรุ่นพี่ ต้องชี้แนะให้พนักงานสังเกตการทำงาน และตรวจตราเครื่องจักรและอุปกรณ์ อยู่เป็นประจำสม่ำเสมอ ถ้าพบสิ่งที่ไม่เข้าใจ ต้องขอคำชี้แนะโดยไม่รีรอจากรุ่นพี่หรือหัวหน้างานของตัวเอง

มีการกำหนดจุดตรวจ ทำให้มองเห็นได้ และต้องรู้ว่าตรวจตราด้วยความถี่เท่าไร เช่น ทุกวัน ทุกสัปดาห์ หรือ ทุกเดือน

รายละเอียดในการตรวจ ส่วนใหญ่ประกอบด้วย

☞ การเติมน้ำมันหล่อลื่น

☞ การขันโบลต์ และขันให้แน่น

☞ การตรวจความตึงของสายพานประเภทต่างๆ

☞ การตรวจตราสิ่งผิดปกติ เสียงดัง ความร้อน สั่นสะเทือน กลิ่น เป็นต้น

การให้ความสำคัญกับคุณภาพชิ้นงาน การผลิตสินค้านั้น ต้องสร้างบทบาทหน้าที่ มีความรับผิดชอบต่อลูกค้า ไม่ปล่อยให้เสียหลุดไปถึงมือลูกค้าเป็นอันขาด ผู้ผลิตทุกคนต้องมีหน้าที่ดูแลไม่ให้มีของเสียเกิดขึ้น

หัวหน้างาน หรือรุ่นพี่จะเน้นการถ่ายทอดเรื่องนี้ในรูปแบบของบทเรียนหนึ่งประเด็น หรือที่เรียกว่า One Point Lesson: OPL (OPL เป็นวิธีการหนึ่งของการถ่ายทอดความรู้ และประสบการณ์โดยมีเนื้อหา 1 ประเด็น หรือ 1 วัตถุประสงค์ที่อยู่ในหน้ากระดาษ A4 แผ่นเดียว ส่วนใหญ่เป็นประสบการณ์ตรงของพนักงาน ซึ่งไม่มีในตำราหรือเอกสารการทำงาน)

ในกรณีความผิดพลาดในอดีตเกี่ยวกับการผลิตสินค้าให้ได้คุณภาพต้องนำมาเป็นตัวอย่าง แล้วอธิบายถึงวิธีการป้องกันสิ่งที่

เกิดขึ้นในลักษณะเดียวกัน

ถ้ามีความผิดพลาดในระหว่างการปฏิบัติงานแล้วทำให้เกิดของเสีย จะต้องรายงานให้หัวหน้างานหรือรุ่นพี่ทราบโดยทันที การปิดบังความผิดพลาดที่เกิดขึ้น เพราะเกรงว่าคนรอบข้าง หรือเพื่อนร่วมงานตำหนินั้น เป็นการกระทำที่ส่งผลร้ายต่อความน่าเชื่อถือของบริษัท สร้างทุกคนให้รับรู้ในบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบว่า คุณภาพเป็นสิ่งที่สร้างขึ้นจากการปฏิบัติงานที่หน้างาน

2.3 ความรับผิดชอบในฐานะพนักงาน

ความรับผิดชอบในฐานะพนักงาน เป็นเรื่องของการพัฒนาในมิติหัวใจ คือความตระหนัก ในฐานะพนักงานต้องตระหนักต่อเรื่องผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น ลูกค้า ผู้ถือหุ้น พนักงาน ชุมชนโดยรอบ ผู้รับช่วงงาน และการรักษาสภาพแวดล้อม

สำนึกต่อการเป็นตัวแทนของบริษัท ถึงแม้ว่าจะเป็นเวลา

ส่วนตัว ในการประพัตินนอกเวลางาน คนภายนอกมองแล้วยังเป็นพนักงานของบริษัทอยู่วันยันค่ำ การทำผิดกฎหมาย ทำให้เสียชื่อเสียงทั้งตัวเอง และบริษัทที่ต้องถูกเปิดเผยต่อสาธารณะ

สำนึกต่องานของตัวเอง ทั้งทางด้านคุณภาพ ต้นทุน การส่งมอบ รู้ และเข้าใจวิสัยทัศน์ของบริษัท นโยบาย รายละเอียดของธุรกิจ ลูกค้านัก คู่แข่งรายหลัก เป็นต้น

ที่กล่าวมาเป็นเพียงตัวอย่างของการพัฒนาพนักงานตามแนวทาง Monozukuri ที่พัฒนาใน 3 มิติ คือ ทักษะ ร่างกาย หัวใจ แต่ที่สำคัญไปกว่านั้น ในการพัฒนา **ควรสอนในสิ่งที่จำเป็น ในเวลาที่จำเป็น** จะเกิดผลดีที่สุด ซึ่งการพัฒนาตามแนวทางนี้ ถือว่าเป็นตัวอย่างที่ดีสามารถนำไปปรับใช้ได้ และเกิดผลที่ดีต่อบริษัท ซึ่งพิสูจน์ให้เห็นมาแล้วของหลายๆ บริษัท ที่เติบโตด้วยความมั่นคงมาจนถึงทุกวันนี้

โปรแกรมอบรมและสัมมนาฝ่ายการศึกษาและฝึกอบรม

Budget Code	ชื่อหลักสูตร	วันที่จัด	เวลา สัมมนา	สมาชิก	บุคคลทั่วไป
				(ยังไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม)	
กลุ่มวิชาการจัดการและบริหารงานบุคคล (A)					
A16NB044D	การสร้างกลไกการขับเคลื่อนและบรรยากาศที่ดีในการปรับปรุง	25 สิงหาคม 2559	1	3,000	3,600
A16KB036D	เขียนอีเมลภาษาอังกฤษง่ายกว่าที่คิดเยอะ (Basic)	25 สิงหาคม 2559	1	3,000	3,600
A16LM123P	การวินิจฉัย ตัดสินใจ สั่งการ เพื่อการแก้ไขปัญหา	25 สิงหาคม 2559	1	2,600	3,100
A16MP0125	สุดยอดนักนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์	25 สิงหาคม 2559	1	3,500	4,000
A16NB032D	อ่านคำ อ่านใจ อ่านนาย...ญี่ปุ่น	25-26 สิงหาคม 2559	2	6,500	7,500
A16LM118P	หลักบริหาร 9 ประการ กฎแห่งทองของหัวหน้างาน	25-26 สิงหาคม 2559	2	5,100	5,600
A16MP037S	การบริหารจัดการ และการแก้ไขข้อขัดแย้งในการทำงานสำหรับหัวหน้างาน	27 สิงหาคม 2559	1	2,600	3,100
A16LM116P	การบริหารงานเอกสาร	29 สิงหาคม 2559	1	2,600	3,100
A16NT003D	เทคนิคเพิ่มทักษะการคิดและนำเสนอด้วยภาพอย่างมืออาชีพ	29-30 สิงหาคม 2559	2	6,500	7,500
A16KB042D	ศิลปะการผูกมิตรและจูงใจคน	29-30 สิงหาคม 2559	2	6,000	7,000
A16LM116P	เทคนิคการเป็นผู้บังคับบัญชา	30 สิงหาคม 2559	1	2,600	3,100
A16LM120P	เทคนิคการบริหารเวลา	30 สิงหาคม 2559	1	2,600	3,100
A16MP038S	พิชิตการสอนงาน สั่งงาน มอบหมายงานให้ได้ทั้งงานได้ทั้งใจ	30 สิงหาคม 2559	1	2,800	3,300
A16LM121P	การจัดระบบจัดซื้อตามมาตรฐาน ISO 9001 Ver.2015	31 สิงหาคม 2559	1	2,600	3,100
A16LM122P	กระตุกต่อมสร้างสรรคผลดีไต่เต้า	31 สิงหาคม 2559	1	2,600	3,100
A16NT025D	คอร์สดีว 8 : 4 : 4 ศิลปะการทำงานแห่งความสำเร็จ	2-3 กันยายน 2559	2	6,600	7,600
A16LM124P	การทำงานเชิงรุกสู่ความเป็นเลิศ	2 กันยายน 2559	2	2,600	3,100
A16MP023S	แนวทางการจัดการและการวิเคราะห์ Work Overload	7-8 กันยายน 2559	2	4,500	5,000
A16LM125P	เคล็ดไม่ลับในงานจัดซื้อ เพื่อเพิ่มผลกำไรให้องค์กร	8-9 กันยายน 2559	2	5,100	5,600
A16NT040D	ระบบการบริหารผลการปฏิบัติงาน (ทั้งปี) ที่หัวหน้างานควรรู้	9 กันยายน 2559	1	3,000	3,600
A16LM126P	การประสานงานอย่างมีประสิทธิภาพ	9 กันยายน 2559	1	2,600	3,100

Budget Code	ชื่อหลักสูตร	วันที่จัด	เวลา สัมมนา	สมาชิก	บุคคลทั่วไป
				(ยังไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม)	
A16LM024P	เทคนิคการขายไอเดียให้โดนใจลูกค้า	13 กันยายน 2559	1	2,800	3,300
A16KA030D	เขียนอีเมลภาษาอังกฤษได้ในวันเดียว (ภาคปฏิบัติ)	13 กันยายน 2559	1	3,000	3,600
A16MP039S	การพัฒนาทักษะหัวหน้างาน	13 กันยายน 2559	1	2,600	3,100
A16KB006D	การบริหารรางวัลเพื่อขวัญกำลังใจของพนักงาน และความยั่งยืนของธุรกิจ	14-15 กันยายน 2559	2	10,000	12,000
A16MP040S	เทคนิคการโค้ชและการให้คำปรึกษา สำหรับผู้บังคับบัญชา	15 กันยายน 2559	1	2,600	3,100
A16LM127P	การพัฒนาตนเองเพื่อความเป็นเลิศ	15 กันยายน 2559	1	2,600	3,100
A16LM128P	สร้างพลัง KAIZEN ด้วยหัวใจ KAIZEN	15 กันยายน 2559	1	2,600	3,100
A16LM129P	จิตวิทยาบริหาร (Management Psychology)	15-16 กันยายน 2559	2	5,100	5,600
กลุ่มวิชาคอมพิวเตอร์ประยุกต์และการผลิตอัตโนมัติ (C)					
C16MP019P	เทคนิคและการประยุกต์ใช้ Excel ระดับ 2	25-26 สิงหาคม 2559	2	5,100	5,600
C16MP024P	การวิเคราะห์ข้อมูลด้วย Pivot Table and Pivot Chart in Excel 2010 อย่างมืออาชีพ	2-3 กันยายน 2559	2	5,500	6,000
C16MP021P	เทคนิคและการประยุกต์ใช้ Excel ระดับ 1	9 กันยายน 2559	1	5,100	5,600
C16NT008D	ไม่ยาก...ถ้าอยากเก่ง Excel ในงานขั้นเทพ	13 กันยายน 2559	1	12,000	14,000
C16MP022P	เทคนิคและการประยุกต์ใช้ Excel ระดับ 2	16 กันยายน 2559	1	5,100	5,600
กลุ่มวิชาพลังงานสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย (E)					
E16WK026P	วัฒนธรรมความปลอดภัยของบุคลากรด้วยระบบ BBS	26 สิงหาคม 2559	1	2,600	3,100
E16NT010D	การดูแลระบบหม้อต้มไอน้ำในโรงงานอุตสาหกรรม	29 สิงหาคม 2559	1	3,000	3,600
E16NB003D	การประเมินความเสี่ยงทางการยศาสตร์	29-31 สิงหาคม 2559	2	8,100	9,400
E16KA011E	ผู้ควบคุมระบบบำบัดมลพิษน้ำ	9 กันยายน 2559	1	8,500	9,800
E16WK027P	เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ระดับหัวหน้างาน	10 กันยายน 2559	1	5,100	5,600
E16WK028P	การฝึกให้หยั่งรู้อันตรายล่วงหน้าด้วย KYT 4 Round	15 กันยายน 2559	1	2,600	3,100
กลุ่มวิชาเทคโนโลยีเครื่องมือวัดและการสอบเทียบ (I)					
I16KL043P	การใช้เครื่องมือทางสถิติในระบบการวัด	26-27 สิงหาคม 2559	2	4,900	5,400
I16KL041P	การสอบเทียบเครื่องมือวัดทางด้านความดัน Part I	27-28 สิงหาคม 2559	2	5,400	6,000
I16KL045P	PID Tuning for Process Control Optimization	4 กันยายน 2559	1	5,400	6,000
I16KL046P	pH Measurement & Calibration (Theory)	6 กันยายน 2559	1	3,000	3,500
I16KL047P	Method Validation for Testing & Calibration Lab	6 กันยายน 2559	1	3,000	3,500
I16KL048P	การประมาณค่าความไม่แน่นอนในการวัด	11 กันยายน 2559	1	5,100	5,600
I16KL049P	การทดสอบเครื่องชั่งและการสอบเทียบตม้มน้ำหนักมาตรฐาน	11 กันยายน 2559	1	5,400	6,000
กลุ่มวิชาบริหารการผลิต (M)					
M16NR017P	Lean โคเซ็นสำหรับการปรับปรุงกระบวนการ	26 สิงหาคม 2559	1	2,600	3,100
M16NR048P	การปรับตั้งเครื่องจักรอย่างรวดเร็วด้วยเทคนิค SMED	26 สิงหาคม 2559	1	3,000	3,600
M16NR049P	บริหารงานหน้างานด้วย 3 G และ 5 Why	6 กันยายน 2559	1	2,600	3,100
M16NR050P	เทคนิคการค้นหา ลด และ กำจัดความสูญเปล่าด้วยหลัก 3 Mu	7 กันยายน 2559	1	2,600	3,100
M16NR023P	การลดต้นทุนที่ทุกคนมีส่วนร่วม	8 กันยายน 2559	1	3,100	3,600
M16NR051P	การบริหารการจัดส่งสินค้าที่มีประสิทธิภาพ	8 กันยายน 2559	1	2,600	3,100
M16NR052P	การตัดสินใจโครงการด้วยเศรษฐศาสตร์วิศวกรรม	9 กันยายน 2559	1	5,100	5,600
M16NR053P	การกำหนดตารางผลิตหลักและวางแผนกำลังการผลิตขั้นต้น	14 กันยายน 2559	1	5,100	5,600

Budget Code	ชื่อหลักสูตร	วันที่จัด	เวลา สัมมนา	สมาชิก	บุคคลทั่วไป
				(ยังไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม)	
M16NR054P	โลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทาน	15 กันยายน 2559	1	2,600	3,100
กลุ่มวิชาบำรุงรักษาพิเศษ (P)					
P16NR031P	ระบบไฮดรอลิก (การใช้งานและการบำรุงรักษาเชิงกลยุทธ์)	25-26 สิงหาคม 2559	2	4,900	5,400
P16NB008D	5S Leader ผู้นำคุณค่าด้วย 5S สูงองค์กร	26-27 สิงหาคม 2559	2	7,000	7,000
P16NR032P	การปรับตั้งแนวเส้นตรงศูนย์กลางระหว่างเพลลา (Alignment) ด้วยไดอัลเกจ (Dial Gauge) ภาคปฏิบัติ	30-31 สิงหาคม 2559	2	4,600	5,100
P16NR033P	การบริหารและการจัดการอะไหล่ในงานบำรุงรักษา	6 กันยายน 2559	1	2,600	3,100
P16NR034P	การวางแผนบำรุงรักษาเครื่องจักรกลเชิงป้องกัน	9 กันยายน 2559	1	4,600	5,100
P16NR035P	5S กับการเพิ่มผลผลิตภาพ	14 กันยายน 2559	1	2,600	3,100
กลุ่มวิชาส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐาน (Q)					
Q16TR025P	การปรับปรุงงานด้วยพื้นฐาน QCC	25-26 สิงหาคม 2559	2	5,100	5,600
Q16NT004D	14 เครื่องมือในการแก้ไขปัญหา	25-26 สิงหาคม 2559	2	6,000	7,000
Q16NR043P	เตรียมความพร้อมสู่ ISO 9001 : 2015	25 สิงหาคม 2559	1	2,600	3,100
Q16NR044P	การวิเคราะห์ระบบการวัด : Measurement System Analysis (MSA 4 th Edition)	26-27 สิงหาคม 2559	2	5,100	5,600
Q16NR045P	การวิเคราะห์และคำนวณเชิงลึกใน MSA (EXcel)	30-31 สิงหาคม 2559	2	5,100	5,600
Q16NT007D	สถิติสำหรับวิศวกรโรงงาน : ภาคปฏิบัติ	31 สิงหาคม 15-16,26-27 กันยายน 2559	5	12,000	14,000
Q16MP005S	การทำความเข้าใจกับสาเหตุและผลกระทบเพื่อการแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	15 กันยายน 2559	1	4,500	5,000
หลักสูตรสำหรับผู้บริหารชาวญี่ปุ่น และ หลักสูตรที่บรรยายโดยผู้เชี่ยวชาญชาวญี่ปุ่น					
	กฎหมายแรงงานที่ผู้บริหารชาวญี่ปุ่นควรทราบ ด้วยกรณีศึกษา - Part 1 Let's review Labour Regulation	15 กันยายน 2559	1	3,200	3,600
กลุ่มวิชาการผลิตตั้งอัตโนมัติ (U)					
U16NR003P	พื้นฐาน PLC กับงานควบคุมอัตโนมัติ	9 กันยายน 2559	1	7,500	8,000
New Course					
K16YW087S	Lean for Excellent Service Certification Program : สิ้นสำหรับธุรกิจบริการ ชั้นเลิศ	27-28 สิงหาคม, 3-4,17-18, 24-25 กันยายน 2559	2	18,000	23,000
K16YW054S	Change Management and Lean Manufacturing Concept & Wastes Identification	27 สิงหาคม 2559	1	2,200	2,700
K16YW072S	LabVIEW พื้นฐานการประยุกต์ใช้ระบบ Automation ในโรงงาน เพื่อให้เป็น Smart Factory	10 กันยายน 2559	1	4,500	5,500
K16YW084S	Smart Logistics and Supply Chain for Executive Management	30 กันยายน 2559	1	20,000	24,000

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ ฝ่ายการศึกษาและฝึกอบรม โทรศัพท์ 0 2717 3000-29 ต่อ 81 หรือ www.tpif.or.th

Developing and Building Skills for Success

รอยแตกบนแก้ว รอยร้าวในใจ

แอลอรุณ บุญพิพัฒนพงศ์

นิเทศกรรมาธิการวุฒิสภา สภา Play & Learn
สถาบันส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น)

ใยุคนิยมโซเชียลที่ข้อมูลข่าวสารพรูฟไหลเข้ามาหาเราอย่างมากมายทั้งมีสาระ และไม่มีสาระ ทั้งเป็นที่ต้องการ และไม่ต้องกร เชื่อว่าหลายคนคงได้เห็นบทความ “รอยแตกบนแก้ว” ที่ส่งกันไปกันมาอยู่หลายครั้งในเฟซบุ๊ก ไลน์ เป็นธรรมดาจาก หลวงปู่ชา สุภัทโท เล่าโดย ท่านอาจารย์พรหมวังโส พระต่างชาติ ที่เดินทางมาประเทศไทยด้วยความศรัทธาในพระพุทธศาสนาเพื่อบวชเรียนค้นหาความหมายของชีวิต เมื่ออายุ 23 ปี ผู้เขียนก็เป็นคนหนึ่งที่ได้รับข้อความนี้

รอยแตกบนแก้ว

หลวงพ่อบอกแก้วขึ้นแล้วถามอาจารย์พรหมว่า “เธอเห็นรอยแตกบนแก้วใบนี้ไหม พรหมวังโส”

อาจารย์พรหมคิดว่า “แก้วก็ดูปกติ ไม่มีรอยร้าว”

หลวงพ่อบอกว่า “ดูให้ดี” ซิ มันมีรอยแตกเล็กๆ บนแก้วใบนี้ สักวันแก้วใบนี้มันต้องแตก”

ในตัวเราทุกคน ล้วนมีรอยแตกเล็กๆ นับตั้งแต่เราเกิด มันบอกให้เราเห็นว่า สักวันชีวิตของเราทุกคนต้องจบสิ้น มันจะจบแน่นอน

เรารู้ดี แต่เพราะเราโดนอวิชชาครอบงำเอาไว้ ทำให้เราไม่ได้คิดถึงมัน สักวันเราต้องจากกัน ความจริงข้อนี้ ที่พระบอกให้เรา

ตระหนัก มิได้ให้เรากลัว หรือคิดว่า ฉันจะไม่รักใคร่อีกแล้ว เพื่อที่ฉันจะได้ไม่ต้องเสียใจ เมื่อฉันต้องสูญเสียเขาหรือจากเขาไป แต่ทำนบอกเพื่อว่า เราจะได้รู้เท่าทัน ความเป็นจริงของโลก และชีวิตว่า ทุกสิ่งที่อยู่ตอนนี้ มันไม่เที่ยง มันจะเปลี่ยนแปลง เพราะฉะนั้นถ้าเรารู้ว่าสิ่งที่เรามีอยู่ มันจะไม่อยู่กับเราชั่ววันจันทร์ เวลาของเราจะมีจำกัด เราจะได้มีท่าทีที่ถูกต้องกับสิ่งที่เรามีอยู่ ณ เวลานั้น เราจะมีเมตตาต่อคนที่อยู่ด้วย ในทุกวันนี้มากขึ้น เพราะเรารู้ว่า เราอยู่ด้วยกันแค่ช่วงเวลาสั้นๆ เรา จะหยุดความใจร้าย หยุดทำร้าย หยุดความเอาชนะ หยุดการกดดัน หรือบังคับให้ทุกอย่างเป็นดั่งใจของเรา เราจะผ่อนปรน เราจะใจเย็นและจะรับฟังมากขึ้น เราจะเห็นอกเห็นใจ เข้าใจ และให้อภัยกันมากขึ้น เพราะเรารู้ว่า เวลาที่เราจะอยู่ด้วยกัน มันหมดลงไปทุกวัน เวลาติดปีกบิน และพุ่งนี้อาจไม่มีอีกแล้วสำหรับเรา เมื่อถึงวันที่เราต้องจากกัน เราจะได้ไม่ต้องเสียใจ ทำไมเราถึงไม่ทำดีกับเขา เราจะเก็บความทรงจำที่ดีต่อกัน เหลือไว้ให้คิดถึง ยามเมื่อเขาหรือเราไม่มีตัวตนอยู่ในโลกนี้แล้ว

ในวันสุดท้าย เราจะเข็ดน้ำตา และพูดกับตัวเองว่า

“ฉันรู้อยู่แล้ว ว่าวันนี้ต้องมาถึง เพราะฉันเห็นรอยแตกเล็กๆ บนแก้วนั้น ตั้งแต่แรกแล้ว”

ผู้เขียนได้มีโอกาสกลับมาอ่านข้อความนี้ซ้ำแล้วซ้ำอีก ตอนนั้นอยากจะส่งให้กับหัวหน้าซะเหลือเกิน และจะไฮไลต์ข้อความสำคัญไปด้วยสักวันเราต้องจากกัน เราจะหยุดความใจร้าย หยุดทำร้าย หยุดความเอาชนะ หยุดการกดดัน เราจะใจเย็น และจะรับฟังกันมากขึ้น เราจะเห็นอกเห็นใจ เข้าใจ และให้อภัยกันมากขึ้น เพราะเรารู้ว่า เวลาที่เราจะอยู่ด้วยกัน มันหมดลงไปทุกวัน

ท้ายสุด...ได้แต่คิด มันคงไม่มีอะไรดีขึ้น ไม่มีประโยชน์ สำหรับคนที่ขาดสติ ไซ่เลย!!! เวลาที่เราจะอยู่ด้วยกัน มันหมดลงไปทุกวัน

เดือนนี้เป็นเดือนที่ต้องปิดสรุปงานที่คร่ำเคร่งทำมาตลอด 3 เดือนกับน้องๆ ทีมงานอีกสามคน นับว่าเหนื่อยสุดๆ ซึ่งเป็นงานท้าทาย เพราะเป็นโปรเจกต์ใหม่ที่หัวหน้ารับนโยบายมาจากผู้บริหารระดับสูง ซึ่งองค์กรชั้นแนวหน้าของเราจะต้องบุกตลาด AEC ให้ได้ ก่อนคู่แข่ง เป็นงานที่พลาดไม่ได้ ผู้เขียนในฐานะ Project Leader ได้รายงานถึงปัญหาอุปสรรค แนวทางแก้ไข และความคืบหน้าในงานตลอดจนขอความช่วยเหลือบางเรื่องให้หัวหน้ารับทราบเป็นระยะๆ อย่างเป็นทางการ และไม่เป็นการตามความสำคัญของแต่ละช่วงงาน คือ ได้จัดประชุมอัปเดตงานเป็นเรื่องเป็นราว และรายงานผ่านอีเมล โลกไลน์ หรือแม้กระทั่งจะเจอเจอกันในการทำงาน

วันนี้เป็นวันสำคัญอีกวันที่ผู้เขียนนัดหัวหน้าเพื่อสรุปปิดงานทั้งหมด เนื่องจากอาทิตย์หน้า หัวหน้าจะต้องนำเสนอผลการดำเนินงานของโปรเจกต์ต่อท่านกรรมการผู้จัดการใหญ่ นัดกันไว้เวลา 14.30 น. ทุกอย่างพร้อม ณ ห้องประชุมก่อนเวลาครึ่งชั่วโมง ทีมงานเข้าไปรอ และชักซ้อมกันด้วยความตื่นเต้นปนความเครียดเล็กน้อย ซึ่งตัวผู้เขียนเองได้แบ่งหัวข้อในการนำเสนอ เพื่อสมาชิกทีมจะได้มีส่วนร่วม และภูมิใจในงานที่ได้เห็นอยู่ด้วยกันมา อีกอย่างที่สำคัญเป็นการให้เครดิต และสร้างน้องๆ ในทีม ให้ได้มีโอกาสเรียนรู้ และเติบโต เหมือนกับที่ฉันเคยได้จากหัวหน้าคนเดิมสมัยเริ่มทำงานในใหม่ๆ

ผู้เขียนขอเสียมารยาท ทำลายบรรยากาศที่แสนดีเครียด ให้ผ่อนคลายลงบ้าง ด้วยการปล่อยมุขฮาๆ 2-3 มุข ที่เรียกเสียงฮาได้มากคงจะเป็นมุขแป๊กของฉัน เพื่อสร้างบรรยากาศที่ดี พอเลยเวลานัดหมายประมาณ 15 นาที นายไลน์มาบอกด้วยข้อความสั้นๆ ว่า “กลับมาไม่ทัน ติดประชุมข้างนอกคะ ขอเลื่อนเป็น 16.00 ถ้าถึงเวลาเลิกงานให้ที่มกลับก่อนได้” แล้วตามมาด้วยสติ๊กเกอร์อดฮิตหน้าตา

น่าเห็นอกเห็นใจ Sorry!!! แทนที่น้องๆ จะเซเหมือนทุกครั้งที่มีการยกเลิกประชุม ความเงิบกลับเข้ามาแทนที่ จากนั้นมีเสียงแห่งความแข็งตามมา เป็นที่เข้าใจกันได้ เพราะทุกคนได้เตรียมพร้อมกันทั้งกายและใจมาอาทิตย์เต็มๆ กับการนำเสนอครั้งนี้ มันใช้พลังไม่ใช่เหนื่อยแล้วอู้อยู่ มากกเลิกซะนี้!!! เครื่องติดแล้ว...ต้องดับเครื่องไว้ก่อน มันเสียโมเมนต์ดีจริงๆ

“โธ่!!! ทำไมพี่เขานัดประชุมซ้อน พี่เขาไม่วางแผนเลยหรือนี่”
“โธ่!!! น่าจะบอกกันก่อน”

“คงเป็นประชุมด่วน...พี่เขาคงจะรีบ และคงคิดว่าจะกลับมาทัน”

“พี่จัดส่งสติ๊กเกอร์กลับไปเลยสัก 3 ตัว เอาตัวสบายๆ หน่อยๆ”
น้องๆ พุดด้วยความสะใจ

เลิกเวลาทำงาน ทุกคนกลับบ้านกันไปด้วยความแข็ง แต่หารู้ไม่ว่า ลูกพี่เข็งมากกว่า เพราะเวลา 16.30 น. มีข้อความตามมาบอกอีกว่าให้ Stand by

ผู้เขียนเริ่มอธิบายงานให้หัวหน้าฟัง ตามลำดับที่จัดเตรียมไว้เป็นอย่างดี ด้วยคิดว่า หัวหน้าควรรู้หัวข้อ และประเด็นสำคัญๆ ทั้งหมด รวมถึงที่มาที่ไปต่างๆ เพื่อเวลามีข้อซักถามจากคณะกรรมการบริหารจะได้ตอบได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล สอดคล้อง และเชื่อมโยงกัน ที่สำคัญตอบได้อย่างสง่างาม ส่วนรายละเอียดปลีกย่อยถ้าคณะกรรมการฯ ท่านต้องการรู้เพิ่มเติม ทีมงานจะ Stand by อยู่หน้าห้องประชุม ซึ่งนับเป็นปกติที่ลูกน้องจะต้องคอยสนับสนุนข้อมูลให้กับหัวหน้าอยู่แล้ว

เริ่มต้นของการนำเสนอเป็นไปด้วยดี มีอยู่ช่วงหนึ่งหัวหน้าถามว่า “โมเดล DW003 มีที่มาอย่างไร”

“ถัดไปอีก 2-3 สไลด์ จะมีพูดถึงเรื่องนี้ค่ะ”

“ทำไม!!! พี่อยากรู้ จะอธิบายตอนนี้ไม่ได้หรือ พี่อยากรู้” หัวหน้าพูดขึ้นด้วยเสียงดัง และสีหน้าไม่พอใจอย่างแรง ผู้เขียนตกใจเกิดอะไรขึ้น “พี่ใจเย็นๆ นะ ขออธิบายเรื่องนี้ให้จบก่อน เพราะมีบางส่วนที่เชื่อมโยงกับโมเดล DW003 ที่พี่ควรรู้ค่ะ”

เสียงดังกว่าคราวที่แล้ว เหมือนแผดเสียงออกมาด้วยความโกรธ “ทำไม!!! เราต้องมาแสดงอิทธิพล ว่ามีอำนาจเหนือพี่”

นึกในใจ...ไปกันใหญ่แล้ว ไม่ตกใจแต่โกรธ เหมือนโดนว่าแบบไม่เป็นธรรม ไม่มีมูล

ถ้าหัวหน้าจะไม่พอใจและดูว่า นำเสนองานไม่ดี พูดจาไม่รู้เรื่อง ข้ามไปข้ามมา...ง แบบนี้รับได้

แต่ประเด็นแสดงอิทธิพล แสดงอำนาจ มันไม่ใช่ละ!!! ทำไมมากล่าวหากันแบบนี้ คงมีอะไรอยู่เบื้องหลัง ภูเขาได้นำแข็งลูกนั้นเป็นแน่

ผู้เขียนพยายามระงับอารมณ์ แต่เกินกว่าจะนิ่งเฉยอยู่ได้ จึงพูดออกไปด้วยเสียงเรียบๆ “ทำไมที่ต้องตะโกน เสียงดังใส่ด้วย พูดกันดีๆ ดีกว่านะ”

หัวหน้าคงรู้ตัว...ว่าได้พลาดไป หลุดไปแล้วงานนี้ การอธิบายงานได้ดำเนินต่อไปจนเสร็จสิ้น ท่ามกลางบรรยากาศที่หัวหน้าได้ก่อตั้ง มันไม่สามารถกลับมาเป็นปกติสุขได้ในบัดดล

ผู้เขียนขับรถกลับบ้าน วาจาพิษนั้นยังก้องอยู่ในหัว อดคราไม่ไม่ได้...น้ำตาไหลตลอดทาง เสียใจอย่างบอกไม่ถูก พยายามหาสาเหตุกับพฤติกรรมที่หัวหน้าแสดงออก กลับถึงบ้าน อาบน้ำให้จิตใจผ่อนคลาย และพยายามไม่คิดถึงเรื่องนั้นอีก ไม่กล้าเล่าให้แม่ฟัง กลัวแม่มคิดมาก และพลอยไม่สบายใจไปด้วย เกือบห้าทุ่ม มีไลน์จากหัวหน้า “พี่ขอโทษนะ ถ้าวันนี้พี่ทำให้รู้สึกไม่ดี อย่าคิดมากนะ พี่ไม่มีอะไรจริงๆ”

เขาคงคิดหนักกับพิษที่ได้พ่นออกมา พี่น่าจะพูดหรืออธิบายเรื่องที่เกิดขึ้นได้ดีกว่านี้ บอกว่าไม่มีอะไร เด็กป.3 ยังไม่เชื่อเลย พี่คงรู้ตัวแล้วใช่ไหม ว่าพี่พลาดไป

หัวหน้าที่ดีควรสื่อสารหรือส่งสารในเชิงสร้างสรรค์ให้ลูกน้อง EQ หรือความฉลาดทางอารมณ์ เป็นสิ่งสำคัญสำหรับทุกคน โดยเฉพาะหัวหน้า

ต้องคิดก่อนพูดเสมอ อย่าให้คำพูดย้อนมาทำร้ายตัวเอง เครื่องจักร คอมพิวเตอร์ ถ้าเสีย สามารถซ่อมได้ แต่ความรู้สึกเสียไปแล้ว คุ้มกันให้หายาก

ทักษะการใช้ชีวิต หรือ Soft Skills เป็นตัวผลักดันให้ชีวิตประสบความสำเร็จและมีความสุข

ขอบคุณวิชาตัวเบา ที่ทำให้มีสติ และผ่านพ้นเหตุการณ์มาได้ด้วยดี